

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 016983 16 Uvp
Banjaluka, 15.10.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće Duške Mutić kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi B.S. iz P., koga zastupa I.Đ., advokat iz BL, (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj 01/004-5-1387/15 od 11.06.2015. godine tuženog Fonda . . . ., u predmetu refundacije troškova nabavke lijekova, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 016983 15 U od 29.03.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 15.10.2018. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 016983 15 U od 29.03.2016. godine preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se Fond . . . . da tužiocu nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.875,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka koji predstavlja razliku između traženih 1.915,00 KM i dosuđenih 1.875,00 se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba podnesena protiv osporenog akta bliže označenog u uvodu ove presude, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Fonda . . . . K BL broj 13/053-2-1078/15 od 25.03.2015. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužioca za refundaciju troškova nabavke određenih lijekova, jer se jedan dio tih lijekova ne nalazi na Listi lijekova propisanoj Odlukom o usvajanju Liste lijekova („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 70/13, 88/13, 30/14, 72/14 i 15/15 - u daljem tekstu: Lista lijekova), a jedan dio se nalazi na Listi lijekova, ali se nabavljaju uz participaciju koju je tužilac platio jer je dužan da je plati. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora, uz obrazloženje da on nije uspio u sporu i da mu slijedom toga ne pripada pravo na nadoknadu istih, shodno članu 49. i 49a. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu ZUS).

Odbijanje tužbe sud je obrazložio razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je ostavio na snazi prvostepeno rješenje od 25.03.2015. godine budući da je isto zasnovano na pravilno utvrđenom činjeničnom stanju i doneseno pravilnom primjenom materijalnog prava. Sud je podržao utvrđenja tuženog vezana za oboljenja tužioca i njegove dijagnoze u vezi sa kojim su mu preporučeni preparati i lijekovi koje je u cjelosti ili djelimično platio, kao što je podržao i tumačenje tuženog da tužilac ne može ostvariti pravo na refundaciju troškova nabavke

istih po svom zahtjevu podnesenom prvostepenom organu dana 16.03.2015. godine. Ovo stoga što odredba člana 47. Pravilnika o sadržaju, obimu i načinu ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 102/11, 117/11, 128/11 i 101/12 - u daljem tekstu: Pravilnik), propisuje da pravo na lijekove obuhvata: a) lijekove sa liste lijekova koji se izdaju na recept na teret sredstava Fonda, b) lijekove sa liste lijekova za ambulante porodične medicine i domove zdravlja, v) lijekove sa bolničke liste lijekova i g) lijekove sa liste citotoksičnih, bioloških i pratećih lijekova Fonda, dok odredba člana 57. Pravilnika tačke a) do đ) decidno propisuje da osigurano lice ima pravo na refundaciju troškova nabavke lijekova u prethodno navedenim slučajevima, dakle samo ako se radi o lijekovima koji se nalaze na pomenutim listama, a što konačno znači da ukoliko se neki lijek čija se primjena preporučuje ne nalazi na tzv. pozitivnoj listi, a osiguranik ga nabavi, ne može ostvariti pravo na refundaciju troškova nabavke tog lijeka, kao što ne može ostvariti ni pravo na refundaciju troškova plaćene participacije ako se lijek nalazi na listi, ali se samo djelimično finansira iz sredstava obaveznog osiguranja, a ostalo pada na teret osiguranika. Odbijeni su navodi tužioca da je od uticaja okolnost što mu je tuženi u prethodnom periodu priznavao pravo na refundaciju troškova nabavke istih lijekova, uz obrazloženje da se takvo postupanje tuženog zasnivalo na Uputstvu o načinu postupka refundacije troškova korišćenja zdravstvene zaštite osiguranih lica i refundacije naknade plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad osiguranicima Fonda ... („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 81/09 i 105/09 - u daljem tekstu: Uputstvo), koje je u međuvremenu stavljeno van snage Uputstvom objavljenim u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 95/14 koji propis je stupio na snagu 20.10.2014. godine.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava, konkretno Pravilnika i Uputstva kojim je regulisana ova oblast. U zahtjevu iznosi da sud u obrazloženju pobijane presude nije naveo kojim odredbama Pravilnika je tužiocu isključeno ili umanjeno pravo na refundaciju troškova nabavke lijekova „što je i razumljivo jer takve odredbe ne postoje“. Dodaje da su sud i tuženi pogrešno utvrdili da je dana 20.10.2014. godine stupilo na snagu Uputstvo o stavljanu van snage Uputstva o načinu postupka refundacije troškova korišćenja zdravstvene zaštite osiguranih lica i refundacije naknade plate za vrijeme privremene nesposobnosti za rad osiguranicima Fonda..., kojeg dana ono jeste doneseno, ali je objavljeno u „Službenom glasniku Republike Srpske“ broj 95/14 dana 27.10.2014. godine i shodno Ustavu Republike Srpske nije moglo stupiti na snagu prije nego što protekne rok od osam dana od dana njegovog objavljivanja u službenom glasilu. Zbog svega navedenog predlaže da sud zahtjev uvaži i pobijanu presudu preinači na način da tužbu uvaži i osporeni akt poništi, ili da je ukine i predmet vrati na ponovno suđenje, a postavio je i zahtjev za nadoknadom troškova postupka koji se odnosi na sastav tužbe od strane advokata 750,00 KM, troškove sudske takse na tužbu i presudu ukupno 40,00 KM, te sastav zahtjeva od strane advokata u iznosu od 1.125,00 KM.

U odgovoru na zahtjev tuženi navodi da je isti neosnovan a pobijana presuda zakonita i valjana obrazložena pozivom na relevantne odredbe propisa kojima je regulisana oblast refundacije troškova nabavke lijekova koje u nastavku citira, pa zbog svega ostaje kod navoda iz osporenog akta koje ponavlja i predlaže sudu da zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka u spisu predmeta proizilazi da se tužilac dana 16.03.2015. godine obratio prvostepenom organu sa zahtjevom za refundaciju troškova korišćenja zdravstvene zaštite na

tipskom obrascu koji je uredno potpisan od strane podnosioca (tužioca). Uz zahtjev je priložena „molba za refundaciju plaćenih lijekova“ sačinjena u rukopisu od strane tužioca u kojem on prevashodno navodi koje je iznose platio, kad i u kojim apotekama, dostavljena je i određena medicinska dokumentacija iz koje se konačno ipak ne može zaključiti na koje lijekove se odnosi zahtjev tužioca od 16.03.2015. godine. Da je konkretni zahtjev tužioca nejasan govori i okolnost da je prvostepeni organ rješenjem od 25.03.2015. godine odbio zahtjev tužioca za refundaciju troškova nabavke lijekova Vidišić gel, Ecomer caps., Isoptotears kapi, Pel tena za musk., Propolis kapi, Ranitidin tbl, Ulošci light, Hadensa mast, Revita i Soltrik susp., te za refundaciju doplate za lijek Bazetham caps., dok je Sektor za ..., Služba za ..., u žalbenom postupku, dana 22.04.2015. godine dala svoje mišljenje o prethodno pomenutim lijekovima dodajući i lijekove Zoloft tbl, Klonazepam tbl i Ladiomil tbl koje u svojoj odluci nije pomenio prvostepeni organ, niti je odlučivao o pravu na refundaciju troškova nabavke istih.

Ovo konačno znači da je prvostepeni organ prije donošenja odluke shodno odredbi člana 56. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07 i 50/10), u vezi sa odredbom člana 58. Pravilnika bio dužan tužioca pozvati da se precizno izjasni za koje lijekove potražuje refundaciju ovim zahtjevom od 16.03.2015. godine, tačno po stavkama i da dostavi medicinsku dokumentaciju iz koje se vidi da su mu preporučeni baš ti lijekovi, naravno uz dostavljanje računa za svaki pojedinačni lijek kao dokaz da je iste platio svojim sredstvima. Tek nakon što ovo precizno utvrdi prvostepeni organ može donijeti zakonitu odluku, a što je bitno sa aspekta odredbi člana 47. i 57. Pravilnika čijim se tumačenjem isključivo bavio tuženi u osporenom aktu. Tako je tuženi iznio stav da tužilac ne može ostvariti pravo na refundaciju troškova nabavke „OTC preparata“ jer oni nemaju režim izdavanja na recept, nalaze se u slobodnoj prodaji, odnosno ne nalaze se na Listi, što se u pogledu ove vrste lijekova može prihvatiti kao pravilno tumačenje, s obzirom na to da odredba člana 56. stav 1. tačka d) Pravilnika propisuje da osigurano lice ima pravo na refundaciju troškova korišćenja zdravstvene zaštite u slučaju kada kupi lijek koji se u cjelosti ili djelimično finansira iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, a to su lijekovi sa takozvane pozitivne liste lijekova.

Međutim, ono što je od značaja za prava tužioca vezano je za ostale lijekove za koje Sektor za zdravstvo i kontrolu, Služba za kontrolu troškova lijekova u mišljenju od 22.04.2015. godine, te dalje tuženi u osporenom aktu utvrđuju da se nalaze na Listi lijekova, ali da se za njih plaća participacija u skladu sa Odlukom o usvajanju Liste lijekova, propuštajući da se izjasne da li se ti ostali lijekovi nalaze na A ili B Listi lijekova. Ovo je od značaja za prava tužioca gledano sa aspekta odredbe člana 53. stav 3. tačka b) Pravilnika koja propisuje da u osigurana lica koja su oslobođena participacije prilikom korišćenja zdravstvene zaštite, spadaju i korisnici lične i porodične invalidnine za koje po Zakonu o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno - otadžbinsko rata Republike Srpske participaciju plaća nadležni državni organ, a koji svoj status dokazuju legitimacijom ili rješenjem o priznatom pravu na ličnu ili porodičnu invalidninu (šifra osnova oslobađanja - 15), pri čemu opet nije sporno da se shodno odredbi člana 54. stav 1. tačka a) Pravilnika to ne odnosi na lijekove sa Liste B, ali je ostalo upitno, a to je bio žalbeni navod tužioca na koji tuženi nije odgovorio u osporenom aktu, da li činjenica što je tužilac RVI VIII kategorije sa 40% invaliditeta (legitimacija predata uz zahtjev) ima uticaja na refundaciju troškova plaćene participacije nabavke lijekova sa Liste A, naravno samo ukoliko se utvrdi da se zahtjev tužioca od 16.03.2015. godine odnosi na lijekove sa pomenute Liste A i da je za iste tužilac platio participaciju, što je za sada, kod nejasnog inicijalnog zahtjeva tužioca i ovakvog odlučivanja organa, ostalo sporno.

Zbog navedeno neosnovan je zaključak nižestepenog suda da tuženi prilikom donošenja osporenog akta nije povrijedio pravila postupka, te da je pravilno utvrdio činjenice i pravilno primijenio materijalno prava, budući da je donio konačnu odluku a nije razjašnjeno na šta se odnosi konkretni zahtjev tužioca. U tom je kontekstu bez uticaja stav iz pobijane presude vezan za pravni značaj i datum prestanka važenja Uputstva na osnovu kojeg je tužiocu ranije navodno odobravana refundacija troškova nabavke istih preparata i lijekova, s obzirom na to da je ova materija regulisana Pravilnikom koji je na snazi i koji se ima primijeniti u konkretnom slučaju. Konačno, treba ukazati da nije osnovan navod tužioca da u pomenutom Pravilniku ne postoje odredbe koje tužiocu isključuju ili umanjuju pravo na refundaciju troškova nabavke lijekova, one dakle postoje kako je prethodno rečeno, ali njihova primjena mora biti valjano obrazložena, nakon što tuženi, odnosno njegov prvostepeni organ precizno utvrde šta je bio predmet zahtjeva tužioca podnesenog dana 16.03.2015. godine, čemu će u ponovljenom postupku posvetiti dužnu pažnju shodno uputama ovog suda.

Kod takvog stanja stvari po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi su ostvareni razlozi njene nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca uvažava i pobijana presuda preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, a na osnovu člana 40. stav 1. i 2. istog zakona.

Odluka o troškovima spora iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi člana 49. i 49a. stav 1. ZUS i u vezi sa članom 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 58/03 - 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS, obzirom da je tužilac uspio u ovom sporu, a postavio je opredjeljen zahtjev za nadoknadu troškova. Dosuđeni iznos se odnosi na trošak sastava tužbe od strane advokata 300 bodova prema Tarifnom broju 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05 - u daljem tekstu: Tarifa), trošak na ime sastava zahtjeva 450 bodova, trošak na ime paušalne nagrade prema Tarifnom broju 12. Tarife 187,5 bodova, što ukupno iznosi 937,5 bodova. Na osnovu člana 14. Tarife vrijednost boda iznosi 2,00 KM, slijedom čega je sud tužiocu na ime troškova zastupanja od strane advokata (sastav tužbe i zahtjeva sa paušalom) priznao ukupno 1.875,00 KM, koliko je i potraživano priloženim troškovnikom. Odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova postupka koji se odnosi na plaćanje takse na tužbu i presudu u ukupnom iznosu od 40,00 KM, budući da u spisu nema dokaza da je tužilac ovu taksu platio, štaviše podnio je zahtjev da ga sud oslobodi ovog plaćanja o čemu nije odlučeno.

Zapisničar
Duška Mutić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić